

**ВПРОВАДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ
НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ З ДИСЦИПЛІНИ
"СТОМАТОЛОГІЧНА ДОПОМОГА НАСЕЛЕННЮ ТА
ПРОФІЛАКТИЧНА МЕДИЦИНА" НА КАФЕДРІ
ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ІФНМУ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ**

Н.І. Шовкова

Івано-Франківський національний медичний університет

Профілактичний напрям розвитку вітчизняної медицини зумовив зміни у підготовці спеціалістів медиків не тільки вищої ланки, а і у підготовці середнього медичного персоналу. Навчання спеціалістів у зуботехнічних відділеннях медичних коледжів передбачає засвоєння широкого об'єму клінічних знань практичної стоматології та медицини, для розуміння сутності механізмів розвитку патологій, методів їх лікування та запобігання. Підготовка студентів має здійснюватися у відповідності з темпами й напрямками розвитку сучасної медицини [1].

На кафедрі дитячої стоматології з 2013 р. в навчально-педагогічний процес впроваджена нова дисципліна "Стоматологічна допомога населенню та профілактична медицина" для студентів медичного коледжу зуботехнічного відділення ІФНМУ. Основна мета дисципліни – дати студентам зуботехнічних відділень вищих медичних навчальних закладів I – III рівнів акредитації уяву про етіологію та основні клінічні ознаки стоматологічних захворювань, про принципи, заходи та методи профілактики, ознайомити їх з основами організації стоматологічної допомоги та загальної гігієни [4].

Для викладання предмету нами попередньо було підготовлено навчально-методичний комплекс по забезпеченню 54 академічних годин. Методичний комплекс включив у себе робочу навчальну програму, яка складена на основі типової навчальної програми з дисципліни "Стоматологічна допомога населенню та профілактична медицина" для вищих медичних навчальних закладів I-III рівнів акредитації за спеціальністю 5.12010106 "Стоматологія ортопедична" відповідно до складових галузевих стандартів вищої освіти – ОКХ і ОПП, затверджених МОН України і МОЗ України

в 2011 р., та навчальних планів 2011 р [4]. У навчально-методичний комплекс увійшли: лекційні матеріали (16 годин), методичні рекомендації і вказівки для практичних занять (20 годин) та методичні матеріали для самостійної роботи студентів (18 годин). Виклад лекційного матеріалу передбачає мультимедійний супровід та носить проблемний характер [2]. Згідно програми, студенти вивчають організацію стоматологічної допомоги населенню України, основні положення загальної гігієни, особистої гігієни та гігієни ротової порожнини; етіологію та основні клінічні ознаки стоматологічних захворювань; сучасні досягнення терапевтичної, хірургічної стоматології та стоматології дитячого віку; організацію диспансеризації і планової санації; профілактику основних стоматологічних захворювань [4]. З метою систематизації знань та глибшого пізнання молодшими спеціалістами предмету, на кафедрі активно проводиться візуалізація як лекційного матеріалу, так і матеріалу, який викладається на практичних заняттях [2].

Самостійна робота студентів передбачає вивчення окремих тем, які не входять до плану аудиторних занять, підготовку до диференційованого заліку та опрацювання практичних навиків. Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в темі практичного заняття, здійснюється під час поточного контролю на відповідному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну підготовку і не входять до тем практичних занять, проводиться на диференційованому заліку.

На практичних заняттях на кафедрі широко використовуються сучасні методи навчання з використанням технічних засобів та унаочнень. Заняття проводяться у формі ділової гри, що оптимізує засвоєння студентами медичного коледжу широкого діапазону знань сучасної медицини загалом та стоматології зокрема [3]. Велика частина практичних занять проводиться на базі навчально-практичного центру стоматологічного факультету ІФНМУ – у фантомному класі препарування твердих тканин зубів, у класі видалення зубів та анестезії, у кабінеті комп'ютерної діагностики та рентгенологічної діагностики, у клінічній лабораторії. Всі кабінети навчально-практичного центру забезпечені сучасним обладнанням, інструментарієм, матеріалами, реактивами та тренажерами. Тренажерами для самопідготовки студентів зуботехнічного відділення медичного коледжу слугують фантоми, муляжі та інші унаочнення.

Поточний контроль знань студентів здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретної теми, шляхом усної чи пись-

мової відповіді на питання заняття, розв'язування тематичних задач чи тестів. Обов'язковим є оцінювання виконаного практичного завдання.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі диференційного заліку в кінці IV семестру. Екзамен складається з двох частин: теоретичної та практичної. Теоретична частина включає в себе: тестовий контроль; усне або письмове опитування, яке проводиться з використанням переліку питань, які висвітлені на стенді для студентів коледжу та університетському сайті. Практична частина іспиту складається з демонстрації студентом трьох практичних навичок з переліку практичних навичок згідно ОКХ і ОПП робочої програми [4].

Висновки

1. Таким чином, розроблений, адаптований та впроваджений у педагогічний процес комплекс навчально-методичного забезпечення з дисципліни "Стоматологічна допомога населенню та профілактична медицина" дозволяє ефективно подати студентам медичного коледжу за спеціальністю "Стоматологія ортопедична" тематичні матеріали.

2. Здобуті необхідні знання і вміння по організації стоматологічної допомоги населенню; гігієні навколишнього середовища і особистій гігієні зубної техніки на робочому місці; знання про професійні шкідливості та шляхи їх запобігання; знання про етіологію та основні клінічні ознаки стоматологічних захворювань і проведення профілактичних заходів, значно поліпшують якість професійної підготовки молодших спеціалістів та формують у них елементи клінічного мислення. А проведення практичних занять в кабінетах навчально-практичного центру стоматологічного факультету оптимізує та підвищує ефективність здобуття студентами практичних навичок.

Література

1. Бабич М.Я. Вивчення професійної відповідальності молодшого медичного спеціаліста / М.Я. Бабич // Проблеми сучасної психології: збірник наукових праць / М.Я. Бабич. – Кам'янець Подільський: Аксіома, 2010. – Вип. 10. – С. 3-11.
2. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / А.І. Кузьмінський. – Київ: Знання, 2005. – С. 268-275.
3. Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки та проведення практичних занять в медичних вузах (методичний посібник) / В.Є. Мілерян / В.Є. Мілерян. – Київ: Хрещатик, 2004. – 80 с.
4. Типова програма з навчальної дисципліни "Стоматологічна допомога населенню та профілактична медицина" для вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів I-III рівнів акредитації за спеціальністю 5.12010106 "Стоматологія ортопедична". – Київ. – 2011. – 19 с.

Резюме

Шовкова Н.І. Впровадження основних положень навчального плану з дисципліни "стоматологічна допомога населенню та профілактична медицина" на кафедрі дитячої стоматології ІФНМУ для студентів медичного коледжу.

У статті висвітлена методика впровадження в педагогічний процес основних положень навчального плану з дисципліни "Стоматологічна допомога населенню та профілактична медицина" на кафедрі дитячої стоматології для студентів зуботехнічного відділення медичного коледжу Івано-Франківського національного медичного університету. На основі типової програми з даної дисципліни, нами розроблено та адаптовано комплекс навчально-методичного забезпечення. Для поліпшення якості професійної підготовки молодших спеціалістів з метою формування у них елементів клінічного мислення та здобуття практичних навичок, у педагогічний процес впроваджено методики інтерактивного навчання. Заняття проводяться у фантомних класах по препаруванню твердих тканин зубів, видаленню зубів, проведенню анестезії; у кабінеті комп'ютерної та рентгенологічної діагностики; клінічній лабораторії, що дозволяє значно розширити кругозір студентів.

Ключові слова: навчальний план, інтерактивне навчання, профілактична медицина.

Резюме

Шовковая Н.И. Внедрение основных положений учебного плана по дисциплине "Стоматологическая помощь населению и профилактическая медицина" на кафедре детской стоматологии ИФНМУ для студентов медицинского колледжа.

В статье освещена методика внедрения в педагогический процесс основных положений учебного плана по дисциплине "Стоматологическая помощь населению и профилактическая медицина" на кафедре детской стоматологии для студентов зуботехнического отделения медицинского колледжа Ивано - Франковского национального медицинского университета. На основе типичной программы по данной дисциплине, нами разработан и адаптирован комплекс учебно - методического обеспечения. Для улучшения качества профессиональной подготовки младших специалистов, с целью формирования у них элементов клинического мышления и получения практических навыков, в педагогический процесс внедрены методики интерактивного обучения. Занятия проводятся в фантомных классах по препарированию твердых тканей зубов, удалению зубов, проведению анестезии; в кабинете компьютерной и рентгенологической диагностики; клинической лаборатории, что позволяет значительно расширить кругозор студентов.

Ключевые слова: учебный план, интерактивное обучение, профилактическая медицина.

Summary

Shovkova N.I. Implementation of the main statements of educational plan in the study "Stomatological service for population and prophylactic medicine" in Pediatric Stomatological Department of IFNMU for students of medical college.

The article demonstrates how to provide the main thesis of the study "Stomatological service for population and prophylactic medicine" in the pedagogical process at Pediatric Stomatology Department for dental technician students of medical college, Ivano-Frankivsk National Medical University. We have developed and adapted an education-methodical providing based on the typical program in this subject. For improvement of the quality of professional training in dental technical students, formation of clinical judgment and mastering of practical skills, we have introduced interactive studying. The practical lessons are introduced in the special classes used for preparation of the hard tooth tissues, tooth extraction, administration of local anesthesia, in the computer and radiological offices as well as clinical laboratories to enhance the student's clinical vision.

Key words: educational plan, interactive studying, prophylactic medicine.

Рецензент: д.мед.н., проф. В.О. Терьошин